

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 4 K, od 10—15 petih vrst 6 K, večji inserati petih vrst 8 K; notice, poslaste, izjave, reklame, preklicani petih vrst 12 K; poroke, zaroke velikost 15 vrst 120 K; ženitne ponudbe beseda 3 K.
Popust le pri naročitih od 11 objav naprej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaševa
ulica št. 5, prtljivo. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaševa ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le pošte in za dostavo frankovane.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.
V inozemstvu 65 par = K 2.60.
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan K 300—
polletno „ „ „ 150—
3 mesečno „ „ „ 75—
1 „ „ „ 25—
Pri morebitnem poslanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo oziirati.

40 letnica smrti dr. Janeza Bleiweisa.

Bleiweisova doba! Moč nemške roke se je mogočno raztezala nad Slovenijo. Leto 1848, je pretreslo narode, da so začutili v sebi novo življenjsko silo. Čutil pa jo je tudi gospodujoči narod in toliko bolj je silil v ospredje, da bi ga vstajajoči drugorodci ne potisnili v ozadije. Proti letu 1848 so se pojavljali krepki znaki slovenskega prebujanja in v ljubljanskem gledališču si je pridobila veljavo slovenska pesem. Krakovčani so imeli izvrsten pevski zbor, in ko jih je dr. Bleiweis, okoli katerega se je zbiralo vse slovensko gibanje, pripravil do tega, da so šli pet v gledališče, ni bilo to nič vseh nemških visoki gospodi, tako, da je takratni nam. baron Wein garten, ko je čul, kako je občinstvo navdušeno ploskalo slovenski pesmi, ves v ognju vzkliznil: »To je naredil zopet Bleiweis. Gotovo so ga Rusi podkupili s srebrnimi rublji.« Strah pred Slovenstvom se je javljal v nemških glavah. V slovenskih središčih pa se je pričelo svitati, in ko so kranjski dež. stanovi l. 1848, poslali na Dunaj posebno deputacijo, da izreče cesarju vdanost in začno pove želje vse dežele, je govoril na cesar. dvoru pred nadvojvodo Ivanom tudi dr. Bleiweis, ki je bil član te deputacije in sicer kot ud pomožnega zbora kranj. deželnih stanov, v kateri je bil istega leta poklican. Dr. Bleiweis je nasvetoval vladi, naj bi ves slovenski narod po Kranjskem, Štajerskem, in Koroškem združila v eno upravno celoto. Kajti zedinjena Slovenija bi bila najmočnejši jez zoper laško, proti Avstriji naperjeno rovarstvo. Toraj v letu 1848. misel zedinjene Slovenije.

Pravo politično delovanje dr. Bleiweisa se je pričelo z letom 1860, ko je v Avstr. napočila doba ustavne življenja. Dotle je imel Bleiweis za seboj že mnogo gospodarskega in prosvetnega dela. Letu 1848 so ga ljubljanski meščani poslali v mestni zbor, kjer je deloval prihodno kakor poverni do leta 1868. Pričetkom ustavne dobe je bil izvoljen za poslanca v kranjski deželni zbor kar v treh okrajih in v njem je deloval

dolgi 18 let. Tam je bilo treba braniti pravice in svetinje Slovenije in delati za njeno bodočnost. Na vrsti ni bilo nikakega važnejšega vprašanja, da bi se ne bil Bleiweis oglašal k besedi in govoril o njem. Poročila o njegovem deželnozbornem delovanju pravijo, da kar je govoril, je bilo govorjeno iz duše in srca slovenskega naroda. Možato se je boril za pravice Slovencev.

Kritična peresa so obdelala temeljito Bleiweisovo dobo. Človek je otrok svojega časa, zato pa se je silno težko užitviti v minole čase tako, da bi mogla biti presoja brezhibna. Naš list, »Slovenski Narod« je sodeloval o Bleiweisu zelo priznalo, dasi ni bil nikoli naklonjen idejam, ki jih je zastopal naš list. V posmrtnici dne 30. novembra 1881. — umrl je Bleiweis 29. nov. — je pisal »Slovenski Narod« o njem:

»Kakor hrast je stal med nami in korenine njegovega vpliva so se raztezale široko na okrog po slovenski zemlji. In kadar so viharji zabučali ter so se lotili s svojo močjo tega velikana, so jim upešale sile pri njem, nego se je upognilo vejčje. Kakor ščit je bil postavljen pred narod slovenski in ostre ter mnogokrat otrovane pušice so se zabadale v njega in udarci namenjeni rodu, so padali nani, kakor pada toča na polje plodono. Bil je bojnik na čelu rodoljubni armadi stoječ, ki se je boril neprestano, ki je navzgal povsodi plaho čete k novemu napvalu, ki je sekal sovražu najhujše rane ter započil v beg njegova krdela v trenutkih, ko so menila, da jim je zmaga gotova. Tudi mornar je bil, sedeč ob krmilu narodne ladje. Valovi razburjeni so divjali okrog njega in zakrivali smrtonosne skale pod seboj. Ali s krepko roko je obdržal narodno ladjo na vršini ter jo ohranil v tiru vodečem do rešilne luke. Ali bil je tudi ratar, ki je s pridno dlano kopal našo narodno ledino ter sejal seme domoljubja na niivi slovenski. Svojemu rodu je bil oče, prorok svetnik, v trenutkih nevarnosti so pritekli boječ se duhovi k njemu, in ko so plahе duše posvodi obupavale, se mu ni nikdar

tresla beseda, s katero je ojačil srca, s katero je vzbujal novo navdušenje. Bil je kit, ki je tiščal skupaj poslopje naše narodnosti. Jednak je bil mogočni jablani, katere je pri našala vsako pomlad in katere še vsako jesen prinaša sadu obilo kakor nekdanj v mladosti... Nagrobno je govoril dr. Bleiweisu slovenski mož najčistejšega spomina Luka Svetec, ki je poudarjal: »Tvoja delavnost je bila vsestranska. Kako si ti budil našo literaturo, skrbno zbiral nje proizvode v »Novicah«, v Matičnih in drugih spisih! Kako marljivo si skrbel za povzdigo narodnega gospodarstva, in naš kmetovalec, naš rokodelce in obrtnik ni imel boljšega učitelja, boljšega svetovaleca, boljšega podpornika od tebe! In v srditem boju, ki ga bomo za politične in narodne pravice, ali nisi bil ti najprevidnejši, najzanesljivejši vojvoda naš in ob enem sam najpogumnejši vojak?

Zapustil si nam pa tudi najlepši zgled, kako treba zbirati in družiti vse moči k skupnemu delu, kako treba delati neprestano, z železno stanovitnostjo, ako se hoče doseči visoki namen — narodno blagostanje...»

Slovenski narod je videl v Bleiweisu svojega očeta. Zato pa so prihiteci k njegovemu pogrebu Slovenci z vseh strani Slovenije: iz Kranjske, Štajerske, Primorske in Koroške. Pogreb je bil veličasten kakor ga za njim še ni videla Ljubljana.

Spominjati se moramo svojih mož, ki so delovali v težkih časih, naša dolžnost je to! Danes nima stopa pred oči postava dr. J. Bleiweisa (Plavež je bil njegov slov. priimek, pa so ga Nemci preobličili v Bleiweisa), močan je bil njegov pojav, in za vse, kar je dobrega storil slovenskemu narodu, mu ostane nemo vedno hvaležni.

Politična situacija.

Dr. Kumanudi o naših finančnih. — Rešitev krize.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Tekom današnjega oziroma jutrišnjega dneva se izvede rekonstrukcija Pašićevega kabineta. V splošnem se pojavljajo različne kombinacije. Razgovori med demokrati in radikali dovoljno napredujejo.

Včeraj dopoldne je bila daljša seja demokratskega parlamentarnega kluba. Posamni ministri so klubu podali obširna poročila o svojem delu. Minister za socialno politiko g. dr. Kukovec je najprej poročal o ministrstvu za socialno politiko in njega važnosti za socialni razvoj. Minister je predlagal, da se resort nikakor ne ukine še z ozirom na svojo socialno važnost.

Finančni minister g. dr. Kosta Kumanudi pa je podal zelo zanimiv eksponat o naši finančni politiki. Njegov eksponat je bil stvaren in nepristranski. Finančni minister je navajal vse najvažnejše vzroke, ki ovirajo razvoj naše države na gospodarskem polju, zlasti eno vzroke, ki tišče našo valuto k tlom.

Na prele je finančni minister razpravljal o budgetu. Vseled nestabilnosti naše valute je ravnotežje v budgetu težko dosegljivo in je največja ona postavka za nepredvidene stroške. Dalje je navajal nekatere postavke, tako je za invalide določenih 360 milijonov. Vprašanje naših diplomatskih

zastopstev še ni popolnoma organizirano. Za diplomatsko službo izdajemo primeroma malenkosten znesek 35 milijonov, dočim izda Češkoslovaška republika nad eno milijardo čsl. kron in more beležiti lepe uspehe.

Finančni minister je omenjal za tem glavne vzroke, ki povzročajo padanje naše valute. Ti vzroki so:

Neobičajno visoki uvoz, zavlaščevanje plačil v inozemstvu od strani trgovcev, veliko povpraševanje po tujih valutah, minimalnost izvoza, nezadostnost železniškega prometa, politična nestabilnost, mobilizacija in ofenziva v Albaniji in slednjič spekulacija s tujiimi valutami. Nekateri banke, kakor je dokazano, so izločile velike količine zlata. Na našo finančno politiko pa zelo vpliva tudi vojska. Našo vojsko moramo zelo znižati in tako prihraniti velikanske izdatke za vojaštvo. Vsek vojak stane državo okoli 10.000 dinarjev. Dalje je finančni minister naglašal, da je treba temeljito organizirati uradništvo in reformirati upravo.

Govoreč o uspehih notranjega posojila je finančni minister naglašal, da notranje posojilo zaznamuje lepe uspehe. Čeprav je glede tega posojila vladalo v bančnih krogih pesimistično razpoloženje. Notranje posojilo je uspelo kljub protidržavni agitaciji dr. Korošca, radičevcev in frankovcev.

Zaključujoč svoj govor je finančni minister izjavil, da kljub težki finančni krizi gleda z velikim optimizmom na boljšo bodočnost naše države.

Demokratski klub je vzel ekspozicijo finančnega ministra s soglasnim odobrenjem na znanje.

Formalno demokratski klub se ni začel debate o rekonstrukciji vlade, oziroma o osebnih spremembah v posameznih ministrstvih. Kakor je izvedel naš dopisnik, prevladuje tendenca, da bo demokratski klub vztrajal na tem, da ostaneta v rekonstruiranem kabinetu še nadalje ministri Pribežević in Kumanudi. Da vodi še nadalje finančno politiko dosednji finančni minister, govori zato predvsem dejstvo, da ima finančni minister nalogo izvesti važne finančno-politične transakcije. Kakor dalje v političnih krogih smatrajo, podajo od demokratskih ministrov demisijsko dr. Krizman, dr. Kukovec in dr. Milivoje Jovanović. Dr. Krizman in Jovanović navajata za vzrok demisijske slabotne zdravje.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Rekonstruirani Pašićev kabinet se najbrže predstavi narodni skupščini na praznik narodnega ujedinjenja dne 1. decembra.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Radikalni klub je že začel razgovore glede novih ministrov. Odstopiti namerava minister za izenačenje zakonov Marko Trifković. Dosednji železniški minister Uzunović naj prevzame ministrstvo pravde, ministrstvo zaobračaja Krsta Miletić, ministrstvo agrarne reforme pa Milorad Vujičić. Tudi glede zunanega ministrstva se je razširila včeraj govoriča, da prevzame vodstvo zunanjih poslov dr. Spalajković.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Muslimanski parlamentarni klub je včeraj na svoji seji sklenil, da ne izvede nikakih osebnih sprememb. Muslimanski ministrom je klub izrekel popolno zaupnico. O tem sklepu je bil obveščen tudi ministrski predsednik g. Nikola Pašić. Tudi SKS bo najbrže ostala pri sedanjem posestnem stanju in bo še nadalje vodila ministrstvo poljedelstva in vod g. Ivan Pucelj.

— Beograd, 29. novembra. Danes dopoldne je bila seja demokratskega kluba, na kateri je g. Davidović poročal o svojih pogajanjih z g. Stanojevićem. Nato je finančni minister dr. Kumanudi podal eksponat o proračunu, o naši valuti in vzrokih, ki delujejo na to, da pada naša valuta. Ti vzroki so: 1. večji uvoz kakor izvoz, 2. zavlaščevanje plačil po trgovcih, 3. nezadostni promet, 4. politična negotovost, 5. mobilizacija in ofenziva v Albaniji, 6. spekulacije, 7. preveliko

Rokopis Juana Serrana.

(Dalje.)

Zopet sva morala moliti brez nje, in don Pedro me je strašil, da je najino upanje zaradi te trdnjavne paganke vedno manjše.

Dejal sem mu, da jo hočem rajši zlepa pridobiti. Ali Tereza mi ni niti dala prilike, ker je prihajala domov šele ponoči in tako tiho, da naju v spanju ni motila ter je v jutranjem somraku zopet odhajala. To je trajalo tri dni.

Četrtega dne pa je prišel don Pedro in mi je pravil, kako se boji, da je Tereza zopet popolnoma ostavila krščansko vero in se udala hudiču. Pred nekim malikom je za našel sveže sadove in cvetice kot žrtvene darove, ki ne morejo biti od nikogar nego od Tereze. Nato me je povedel k maliku, in našel sem vse tako, kakor je povedal. Bil je to oduren malik, kip s čveterimi nogami in peterimi rokami. Peta roka mu je izrasla iz napetega trebuha. Na glavi je nosil nakit iz tčijeja perja in zverajoč tičji klun, in če si pogledal natančneje, se je videlo, da je vsako pero nasejano na majhni mrtvaški lobanji.

Tedaj me je zgrabila groza, da se udaja Tereza tako strašnemu praznoveststvu, dasi je krščena. Don Pedro je svetloval, naj se skrijeva in jo zabotiva, ko se vrne zopet žrtvovat. Tako sva torej ležala več ur v gošči, dokler nisva zaslišala korakov in sva videla Terezo prihajati s sadovi in cveticami. Počakala sva, da je svoje darove položila pred malika ter začela plesati, kakor je navada onega ljudstva, ko hoče

častiti svoje malike. Nato sva oba hkratu planila k nji, in Pedro jo je zgrabil za ramo in jo sunil na kolena.

»Nesramna paganka!« je kričal. »Ti posoda, polna grehov, ti nevesta satanova! Kako moreš svojo s krstom očiščeno dušo na tako ostuden način onesnažiti?« Zaslužila si, da te takoj nahnem v peklenko brezdnjo, ker si izključena iz vsake milosti in usmiljenja!

In jaz sem dostavil, kako je vendar mogoče, da se vsi izročijo v roke zlodajca, ko mi je vendar sama pripovedovala, da prebiva po veri njenih rojakov v teh zlatih razvalinah hudič.

Ona pa je zaklicala v svojem jeziku: »Zares, ta vera je resnična. V teh razvalinah prebiva hudič. In tamle stoji!«

Obenem je pokazala na kaplana, ki se je zaradi te besede paganske zlobno Terezo silno prestrašil ter kar odskočil.

Toda komaj se je zopet ovestil, je kričal, da bo Terezi še pregnal hudobne duhove in da ne mara več prenašati take gnusobe in paganske strahote v svoji bližini. In Tereza naj vidi, da ni so njeni maliki nič kot dim in prah pred obličjem Gospodovim. Pozval me je, naj mu pomagam malika zgrabiti in zvrniti.

Poiškala sva vrvi in drogeve, nato pa se je nama po težkem trudu končno posrečilo, oboje med votlim bobnenjem vreči po tleh. Tereza si je pri tem zakrivala svoje obličje, ker najljubša početja ni hotela gledati. Po tem sva šla dalje, po vseh razvalinah ter v čast božjo prekucnila vse malike, ki jih je bilo petindvajset, s njih podstavkov.

Ponoči pa je nenadoma nastalo nad našimi glavami strašno vršenje in v zemlji grmenje, da so se začela tla zibati kakor ladja ter da se naša koliba hipoma razpadla, kakor bi bili njeni stebri tenak trst.

Zbežali smo ven in zagledali velik plamen na vrhu najvišje gore in njegov odsev kakor kri po vseh razvalinah nakoli. Po ozračju je bilo hreščenje in kričanje tisočih glasov, kakor bi bili vsi peklenški duhovi nad nami. Ruševine sletogla mesta so se kotale, da je zvenelo, kadar so trčile druga ob drugo. Velika skala, ki je padla iz višine prav pred Pedra, bi ga bila skoro ubila.

Tedaj se je Tereza zakrohotala tako kruto, da se je don Pedro zadril najo, naj molči in raje svojo dušo priporoči sveti Devici.

Hipoma smo zagledali, kako vre iz vrha gore rdeč, bleščet oblak ter se valil po pobočju navzdol. Pri tem je postal oblak čim dalje okrogrejši in čim dalje bolj rdeč. In letel je proti nam ter je bil tako hitro tu da nas je obdal, še predno smo se nevarnosti zavedli. Bil je to trenutek, ko smo menili, da sapa močnej in da moramo zgoriti; a še je bil oblak mimo in na svoje začenjanje smo ostali nepoškodovani.

Zjutraj sem se s pomočjo Tereze lotil takoj dela, da postavim razento našo kolibo znova. Don Pedro je udal gledat, kaj se je ponoči zgodilo, ker povsod so se pokazale široke in globoke razpoke in špranje. A nisem delal še dolgo, ko je don Pedro prišel ves smeden in brez sapa, da sem mislil, kdo ve, kaj strašnega se mu je pripetilo. Vjel me je za roko in dvédel k velikemu zlatemu tlaču, ki je ležal tik ko-

libe, in me je pozval, naj tlačo potipljem. Stiril sem to in bilo mi je, kakor da tipljem mehko maso. Pod mojimi prsti se je zlato mečkalo, razpalo, razpadalo in se izpreminjalo v prah. In ko je don Pedro s pestjo sunil v tlačo, se je razelo in ni ostalo nič kakor sesedel kup pepela.

Po kratkem razmišljanju sem dejal, zdaj je dokazano, kako smo se motili, ker smo zlato zelo podobno kamenju smatrali za pravo zlato. To kamenje se je ponoči pač pod kemičnim vplivom svetlečega oblaka razkrojilo.

Toda don Pedro se je vrgel na tla, bil s pestmi okoli sebe in kričal tako, da sem menil, lomijo ga krči. Končno se je dvignil, me vedel v stran ter rekel, zdaj je žal jasno in nedvoumno dokazano, da je ta ženska, ki je pri nama, grda čarovnica in večša. Zaradi svojega lastnega izveličanja jo morava ali takoj opoditi ali pa je njenih demonov oprostiti. Tega seveda nisem mogel takoj verjeti, ali dokazoval mi je, kako je vse v zvezi: Tereza se je najprej branila s nama moliti, a je žrtvovala malikom in je, ko sva prevrnila sapa, s pomočjo razjarjenih besov izsvala grozote pretekle noči. In posledica tega je bilo uničenje naših velikih zakladov.

Nato sem moral pač priznati, da njegova sumnja ni brez podlage in sem dovolil, da prišene na Terezo v vprašnji. Toda ko bi bila morala odgovoriti njemu, se je obrnila k meni in dejala, da mi zdaj nič neče ničesar več prikrivati, ker vidi, kako jo kaplan preganja s svojim sovraštvom. Doselej da je molčala, da bi ne izvala razpore med nama, toda zdaj mi pove, da jo don Pedro

ro sovraži, ker se mu na njegovo shitevo ni hotela udati.

Tedaj je don Pedro vil roke ter jih dvigal k nebu.

»Brate, je zaklical,« zdaj vidiš vendar sam, kako daleč sega brezdnja hudobnosti te zavržene kreature! Držne se spravljati me v sramotno sumnjo, da bi zakrila pred nama svoje lastne nesramnosti. Ni mi treba zatrjevati, da je vse to emrdljiva, peklenška, podla laž, izmišljotina besov, ki jim je udana!«

Jaz sam sem se prestrašil Terezine hudobije in propalosti in pritrčil sem donu Pedru, da jo morava v božjem imenu kaznovati, da ji izčena hudiča. Tereza sva torej privzela na stebel in pretepel sem jo s palicami. Čez nekaj časa pa je dejal don Pedro, da sem pač že utrujen in zato ne dovolj bistar z udarci. Nato sem prepustil Terezo kaplani, ki je šel s veliko vmeno na delo. Ko je razbil tri kakor velike debele palice, ji je Pedro ponudil sliko Madonino, da bi se praprijal, ali jo je hudič že ostavil. Toda Tereza se je branila poljubiti sliko. Dejala je, nič je ne prisili, izkazovati moji ljubici spoštovanje.

Tu sva videla, da še vedno ni osvobodena hudobnih duhov, in don Pedro je menil, da treba poseči po ostrejših sredstvih. Prinesel je torej nekaj trsek smolnega lesa, s katerimi smo si vzdrževali ogenj, ter jih je zažgal. Jaz tega nisem mogel gledati, dasi sem si moral kot dober kristjan reči, da je najina dolžnost, proti Terezi ostre nastopiti. Zato sem odšel in jo prepustil kaplanu, ki jo je hotel nekoliko osmiliti.

(Dalje prih.)

Dneone vesti.

V Ljubljani, 29. novembra 1921.

— Poset kr. namestnika v Litiji in Logatcu. Ker je g. pokrajinski namestnik, minister Ivan Hribar, lahko obel, po zdravniškem nasvetu ne more odpotovati v Logatec in Litijo, kakor je bilo objavljeno v časopisih.

— Trbovlje so kronski priča o naših žalostnih razmerah. Kaj vse se je napisalo od pametnih industrijcev o trboveljskih premoženjstvih! Komisije, gospodarske in sanitetne, so ugotovile nedopustne stvari. In kaj so storila naša oblast? Razen krepke poteze bivšega deželnega predsednika g. dr. Pitamice je vse ostalo v bistvu pri starem. Naš konsument, delavec, obrtnik plačuje takorekoč vsak dan več, židovski muzikantje godejo dalje, pa rede sebe in na svoje prijatelje ne pozabljajo. Sredi zime so ustavili v Trbovljah delo. Po spetnih ljudeh širijo vesti o svojih izgubah in tožijo o pomanjkanju vagonov. Včerajšnja večerna poročila pa vedo povedati, da se gospodje b r a n i j o vagonov, koje jim željeznica ponuja. Kaj je na tem? Kupčije gredo dve leti tako slabo s premožem, da so si vodje trboveljskih rudnikov ustanovili novo centralno štacuno za premož v Ljubljani. Tam gospodarita dve diki naše potrpeljive Jugoslavije. Zakaj se pri nas dajejo koncesije? Kakšna so naša nadzorstva? Ali kdo bi se jožil nad podjetniki, če nimamo ljudi, ki vedo, kaj je državna oblast in kako se ji pridobi respekt. Predrzi tuji se nam rogaajo na temem med seboj. Opozoritev in kritike so pri nas bile vse zaman. Stavimo samo še dva predloga: spričo najnovejših dogodkov: Predlagamo komisijo, koje člani bodo jokali nad našo skromno, in pa takojšnjo odpravo maksimalnih tarif za premož potom naredbe za socialno smrt.

— Uredništvo »Ljubljanskega Zvona« odloži, kakor čujemo, z novim letom dosedanjega urednika dr. Glonar in je prevzame pesnik Fran Albreht.

— Radi narodnega praznika naš list v četrtek popoldne ne izide.

— Državni praznik. Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja uradno: Ministrstvo je odredilo, da se ima vsled žalosti za pokojnim kraljem Petrom I. Osvoboditeljem proslava 1. decembra t. l. kot spomin na dan proglasa ujedinenja Srbov, Hrvatov in Slovencev in 17. decembra t. l. kot spomin na veličanstva kralja izvršiti samo po cerkvenih obredih, tako, da izostanejo vse druge manifestacije, med temi tudi običajne svečane poklonitve.

— Na narodni praznik 1. decembra priredi podružnica Jugoslovenske Matice v Kamniku v dvorani Narodne Čitalnice javno predavanje o sedenem ozemlju z 90 sklopičnimi slikami, združeno s koncertom kvarteta prof. dr. Kozine iz Ljubljane. Po predavanju in koncertu prosta zabava pri pogrnjenih mizah (čaj, kava, pecivo). Začetek ob pol 9. Blagajna se odpre ob 8. zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 3 D, II. vrste 2 D, stojišča 1 D. Predprodaja vstopnic v prodajalni A. Slamar.

— V proslavo narodnega ujedinenja, na dan 1. decembra priredi, kakor že javljeno, ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovenskih novinarjev slavnostni koncert v veliki Unionovi dvorani. To je prva prireditev pod okriljem naše novinarske organizacije, odkar ta obstoja v svobodni državi. Zanimiv bo ta koncert radi tega, ker so vsa ljubljanska pevska društva pristala na to, da nastopijo ta večer. Koncert bo tako predstavljal nekako revijo naših najboljših pevskih korporacij. Ob enem pa bo koncert vsled pestrosti programa, pri katerem sodelujejo tudi izborne solistične moči, tudi mala slika naše zborove in solistične, umetne in narodne glasbene literature. Zato smo prepričani, da bo ta slavnostni koncert, ki se naj v bodoče pod tem okriljem morda razvije v tradicionalno proslavo našega ujedinenja, od vseh oficijelnih in neoficijelnih narodnih krogov množično obiskan. Vstopnice in sedeži so že v predprodaji v trafikih v Prešernovi ulici nasproti pošte. Da se izognejo navalu pri blagajni na večer prireditve, je priporočati, da se posetniki koncerta nabavijo pravočasno vstopnice in sedeže.

— Vse na rane občine! To dni je dobil, kakor smo izvedeli, župan dr. Perič vlogo, ki je naslovljena na občinski svet in ki se tiče plač ljubljanskih organistov in cerkvenikov. Vlogo so podpisali ljubljanski župniki in prosti v nji, naj bi mestna občina plačevala organistom in cerkvenikom po 1000 K mesečne plače in po 200 kron draginjske doklade. Ta svoj predlog podpirajo gospodje cerkveni predstojniki s tem, da ne morejo iz cerkvenega premoženja plačevati teh uslužbencev, naj bi jih samo prevzela mest. občina ljub., češ saj je Ljubljana po večini — katoliška. Priznamo, da so organisti in meznarji, te cerkvene miši, dandana veliki siromaki in da žive v skrajni bedi. Zato bi jim iz sroa privoščili, da bi se jim materijalno stanje zboljšalo, vsaj tako, da bi mogli živeti kakor se spodobi člove-

ku. Toda da bi nje plačevala občina, to pa vendarle ne gre. Kaj pa ima opraviti občina s cerkvijo? Saj cerkev energično odklanja, da bi bila v kakršnemkoli oziru podrejena državi, kamoli še občini! Cerkev hoče biti država v državi, hoče biti neodvisna in hoče same komandirati. Cerkev je torej organizacija zase in kot taka je golžna, da za svojo organizacijo in za svojo služnjo tako tudi sama skrbi. Čemu bi naj sedaj občina, ki je še itak v vsakem oziru obremenjena, še plačevala cerkvene uslužbence? Dolžnost cerkvene uslužbenice vzdrževati ima cerkev sama občina. Zato menimo, da so se gospodje župniki obrnili na napačno addresso, ker so poslali svojo vlogo — politični občini ljubljanski. Sicer pa smo mnenja, da ima katoliška cerkev v Jugoslaviji toliko preročenj, da bi s lahko do jala iz svojih sredstev bednim organistom in cerkvenikom vsaj toliko plačlo, da bi jim ne bilo treba trpeti pomanjkanja in gladovati. To bi morala cerkev storiti že radi Kristovega nauka: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« in radi Kristovega zapovedi: »Moje kraljestvo ni od tega sveta«. — Ne pripisujemo tej vlogi nobene važnosti in jo tudi ne jemljemo resno, karakteristična pa je v toliko, ker izpričuje, kako se klerikali zavedajo svojega dolžnega položaja in vpliva v masni upravi pod črno — modro — rdečim režimom. Zato smo tudi radovedni na njeno rešitev.

— Snažite hodnike. Hišni posestniki so dolžni vsak dan hodnik očistiti in osušiti. To dni je zapadel sneg, a večina hišnih posestnikov se nemalo ne briga za to, da bi dali spraviti sneg s hodnika. Čakalo da bo ta posel za nje opravilo sonce. Ali se danes zares nihče več ne zaveda svojih dolžnosti?

— Ekshumiranje francoskega častnika. Kakor je znano, je došla takoj po prevratu v Ljubljano posebna zavezniška komisija, ki je poslavila v Ljubljani več mesecev. Francoski misliji je bil pridelen tudi poročnik George Devallon. Ta je obel in umrl. Pokopali so ga na pokopališču pri Sv. Križu. Njegova rodina hoče sedaj pokopnikovo truplo prepeljati v Francijo. Jutri bodo Devallona ekshumirali ter ga na to prepeljali na Francosko.

— Poroči se je v Mariboru g. Božidar Borko, urednik »Taborca« z gđ. Marijo Baller iz Gor. Radgona. Bilo srečno!

— Smrtna kosa. Danes, 29. t. m. je umrl v ljubljani hotelir (pri Lloyd) in posestnik g. Karel Tausch, star 46 let. Prehladil se je, ko je naku-poval vino na Stajerskem. — Umrl je tudi v 71. letu starosti hišni posestnik v Komenskega ulici g. Andrej Vesel. Blag jima spomin!

— Smrtna kosa. Ugledna narodna dame nam piše: V ponedeljek jutraj je umrla v Leonišču gospa Tereza Hrehorčič. Zapustila je soproga in še le par dni staro hčerko. Pokojnica je bila narodna žena, vedno je imela odprto srce in roke za vse narodne potrebe. Bila je ustanovnica »Slov. Matice«. Splošnega slov. ženskega društva in Ciril-Methodove št. Peterske ženske podružnice. Nikdo ni bil neprilazno sprejet, če jo je poprosil; še zadnjič je dala prostovoljno tudi svoj obuh za C. M. družbo, ko se je nabiralo prispevke za kamne o priliki dr. Tavčarjeve 70letnice. Tudi reveži jo bodo pogrešali, katere je rada podpirala, zlasti take, ki so bili sramotljivi. Počival v miru blaga, narodna žena. Vsi, ki smo Te poznali in vedeli za Tvoja dobra dela, Te ohranimo v prijaznem spominu. Nje sorogov naše sožalje.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarn. moči, rudarji, kovinarji, peki, mlinarji, mesarji, natakarji, natakarice, hotelske sponarice, dinarji, dinarice, služe, trgovski sodruidniki, sodruidnice, vzgojiteljice, boln. strežniki, boln. strežnice, služkinje, kuharice, valence, valenke itd. V delo se sprejmejo: elektromonterji, tizdarji, kočarji, usnarji, zidarji, tesarji, tapetniki, čevljarji, lončarji, šeparice za čevlje, služkinje, kuharice, valenci, vajenke itd.

— Iz trgovskih krogov smo sprejeli ta-le dopis. Odradba magistrata, ki omejuje porabo električnega razsvetljave v prodajalnah in trgovinah do 5. popoldne, je nas trgovce in obrtnike zelo kruto sadela. Ravno ob času, ko je po ulicah promet najživljenejši, moramo zapreti svoje lokale. Po eni strani so nam nalaga čimdalje večja bremena, na dvakih in dokladah, po drugi strani se nam pa po možnosti otežkuje eksistenca. V Nemčiji so trgovine in prodajalne odprte do 7. zvečer! Ekonomski položaj našega naroda gotovo ni tako sijejan, da bi si mogli dovoliti luksuz zapiranja trgovin že ob mraku. Naj bi se štedilo tam, kjer štednja ne ogrožuje javnih interesov. Zelo učinkovita bi bila sliati prepoved porabe več nego ene žarnice za privatne sobe. Valed prezgodnjega zatvarjanja obratvališč nimajo le trgovci in obrtniki občutno oškodovani, temveč tudi kupci, ker je mnogim tisočem, ki se vračajo ob 5. od dela domov, onemogočen nakup raznih potrebščin. Nujno bi torej bilo potrebno, da bi slavni magistrat revidiral svoj sklep in dovolil izjemne porabe električne razsvetljave za trgovske lokale, če tudi z omejitvijo. Hitra odpora bi bila tem bolj na mestu, ker eta Miklavž in Božič pred duri in je pričakovati že v bližnjih dneh znatno povečanje prometa po prodajalnah.

— Tatrina v Cerkijah. Bivši potnik Vzaemne zavarovalnice Janez Fajfar, ki se klati okrog tudi kot inženir ali trgovec, je ponoči vlomil v hišo posestnika Franceta Videnča v Cerkijah pri Kranju. Fajfar je imel bogat plen. Odnesele je razno alatino, srebrne kronce, celo gosli in razno obleko. Ukradel je okoli 13.000 K denarja. Celokupna škoda znaša 20.700 K.

— Velika pomeverbe oziroma tihotapstvo. Z ozirom na zagrebško vest, da je bil tam aretiran neki trgovec Gomzi zaradi pomeverbe, katere znesek znaša štiri milijone 150.000 K, doznavamo, da je ljubljanska policija aretirala menda pet oseb. Prizadet je neki klerikalni podjetni zavod, na kar opozarjamo »Novi čas«. Vse dosedanje poizvedbe so odkrile dobro organizirano tihotapstvo tujih valut in slata.

— Brzovlake med Dunajem in Trstom smejo od 24. t. m. dalje porabljati tudi domači potniki med Mariborom ter Ljubljano in Zagrebom. Kulantna uprava Južne železnice je našla izhod na ta način, da se v Mariboru, Ljubljani in Zagrebu prikloplja poseben voz za domače potnike. Zailbog je sedaj trd mraz in domači potniki vstopajo v mrzle vagon. V tolažbo jim sprevidni pove, da kazalec kaže itak na toplo in da bo kmalu boljše. Kaj se hoče, potrpiti moramo zaradi naše jedinstvene odlične carinske službe. Opozoriti pa moramo na nedostatek, ki je v tem prometu še ostal. Na progi Ljubljana - Rakek, kjer brzovlak v obeh smereh ustavlja na Rakeku in v Logatcu, še vedno ne smejo naši lokalni potniki v brzovlak, ki nudi praktične zveze za naše Notranjce. To ne gre, čemu bi naša zemlja samo gledala, kako vozijo preko nje brzovlaki za internacionalne specialiste? — Temu se mora odopniti spekator. Je treba tudi odpraviti gnajenje onih domačih potnikov, ki vstopajo v Mariboru za Ljubljano, Celje in Zagreb. Tisto zapiranje v žlahtno duhtečo čakalnico III. razreda in delitev plavih listkov je odlična specialiteta Maribora.

— Kolo jugoslovenskih sester. Ker se je rok zrebanja srečk podaljšal, prosimo vse one, ki imajo srečke Kola jugoslovenskih sester v razpečavanju, da iste obdržijo do roka, ki bo pravočasno objavljen v časopisju. Odbor Kola Jurosl. sester.

— Šentjakovski Miklavž. Miklavž večer priredi Gospodarske napredno društvo za šentjakovski okraj v ponedeljek 5. decembra ob pol 6. zvečer v svoji gledališki dvorani, Florjanske ulici 27. in obdari na svoje stroške okoli 150 otrok šentjakobkega okraja v starosti od 3. do 12. leta. V poštev pridejo predvsem potrebni otroci članov društva ter otroci, oziroma otroci staršev, ki so bili 1. decembra vpisani v knjižnico in jo obiskovali. Priglasiti se je do petke zvečer v knjižnici in navesti ime, starost in stanovanje otroka ter ime očeta ali matere. — Za odrasle nastopi šentjakovski Miklavž istega dne pri Lozarju v Rožni ulici ob pol 9. zvečer.

— Kolo jugoslovenskih sester. Ker se je rok zrebanja srečk podaljšal, prosimo vse one, ki imajo srečke Kola jugoslovenskih sester v razpečavanju, da iste obdržijo do roka, ki bo pravočasno objavljen v časopisju. Odbor Kola Jurosl. sester.

— Šentjakovski Miklavž. Miklavž večer priredi Gospodarske napredno društvo za šentjakovski okraj v ponedeljek 5. decembra ob pol 6. zvečer v svoji gledališki dvorani, Florjanske ulici 27. in obdari na svoje stroške okoli 150 otrok šentjakobkega okraja v starosti od 3. do 12. leta. V poštev pridejo predvsem potrebni otroci članov društva ter otroci, oziroma otroci staršev, ki so bili 1. decembra vpisani v knjižnico in jo obiskovali. Priglasiti se je do petke zvečer v knjižnici in navesti ime, starost in stanovanje otroka ter ime očeta ali matere. — Za odrasle nastopi šentjakovski Miklavž istega dne pri Lozarju v Rožni ulici ob pol 9. zvečer.

— Šentjakovski Miklavž. Miklavž večer priredi Gospodarske napredno društvo za šentjakovski okraj v ponedeljek 5. decembra ob pol 6. zvečer v svoji gledališki dvorani, Florjanske ulici 27. in obdari na svoje stroške okoli 150 otrok šentjakobkega okraja v starosti od 3. do 12. leta. V poštev pridejo predvsem potrebni otroci članov društva ter otroci, oziroma otroci staršev, ki so bili 1. decembra vpisani v knjižnico in jo obiskovali. Priglasiti se je do petke zvečer v knjižnici in navesti ime, starost in stanovanje otroka ter ime očeta ali matere. — Za odrasle nastopi šentjakovski Miklavž istega dne pri Lozarju v Rožni ulici ob pol 9. zvečer.

— Šentjakovski Miklavž. Miklavž večer priredi Gospodarske napredno društvo za šentjakovski okraj v ponedeljek 5. decembra ob pol 6. zvečer v svoji gledališki dvorani, Florjanske ulici 27. in obdari na svoje stroške okoli 150 otrok šentjakobkega okraja v starosti od 3. do 12. leta. V poštev pridejo predvsem potrebni otroci članov društva ter otroci, oziroma otroci staršev, ki so bili 1. decembra vpisani v knjižnico in jo obiskovali. Priglasiti se je do petke zvečer v knjižnici in navesti ime, starost in stanovanje otroka ter ime očeta ali matere. — Za odrasle nastopi šentjakovski Miklavž istega dne pri Lozarju v Rožni ulici ob pol 9. zvečer.

Olepšava mesta in zahteve modernega časa.

»Ljubljana ni več deželno stolno mesto, Ljubljana je sedaj tretje prestolno mesto v naši novi državi, kakaj odsej jo bo vsako leto posecal Nj. Velicanstvo kralj Aleksander in prebival v nji, če ne več mesecev, pa vsaj več tednov. In zato bo naloga novega občinskega zastopa, da stori v procvit mesta, kar je v njegovih močeh, ker je Ljubljana tudi vsenčislko mesto. Pri izvrševanju teh nalog ga bo tudi vlada rada podpirala.«

Tako se je približno glasil med drugim nagovor g. pokrajinskega namestnika ob priliki zaprisege novega župana v mestni dvorani.

Prestolno in vsenčislko mesto! To sta naslova, ki za Ljubljano nekaj pomenita, a še več — zahtevata!

Ali so tudi občinski zastopniki novih strank razumeli te besede? Bomo kmalu videli ...

Da je našo mesto na vseh koncih in krajih potrebno baš v tej dobi vsakojake znatno in temeljito zasnovane olepšave, je že stokrat dokazana resnica, resnica pa je tudi, da se je, in to zlasti že v potnisti dobi, v tem oziru že marsikaj storilo, to se pravi: moderniziralo, kolikor se je znalo in moglo. Tudi v »starem mestu«! Pri tem razvrtju zavzemalo kalpada prvo mesto nove moderne stavbe — večjega ali manjšega obsega — ki so se pričele graditi ob potresu in zatem leto za letom množile. Bilo jih je nad sto, seveda ne vse v središču mesta. Koliko jih je med temi, ki bi delale čast tudi večjemu mestu! V naši novi državi se glede tega Ljubljana lahko kosa z marsikaterim drugim mestom.

Zdaj po volni in v naši novi državi je nastopila za Ljubljano druga doba. Dočim je rodil prvo stanovanjske mizerije potres, pridružil je druga — kot voda po nalivu, 12—14.000 ljudi je prišlo kar čez noč v naše mesto, dasi smo bili še domačini kmalu dostojno spravljeni pod streho.

Glede sedanje olepšave mesta je podarjati, da so vsi sloji ljubljanskega prebivalstva, osobito in v prvi vrsti hišni posestniki, živo zavzeti za olepšavo. Ali medtem čes in nove razmere zahtevajo sedaj modern razvoj v višji meri in pravo polnoverjanje zanj. O modernem okusu boljše situiranih ljubljanskih krogov pa pričalo nova poslopja v vseh mestnih ulicah in sč manj tja, ki so se letos edn. lani že dozradila ali pa ova, ki se že zgrade. To pričalo pa tudi načrti novih stavb, ki se bodo pričele graditi prihodnje leto.

Da kriči Ljubljanična struga po nujnem očiščenju, tega ni potreba posebej poudarjati in prej ali slej se bo treba lotiti tudi tega oroka, če je tudi trd, — da se

ta ostudna navlaka izkida iz mesta, pa naj ni požre tudi milijone! Ta del regulacije je itak vsak dan dražji! Da ta struga v sedanjem stanju centru mesta ni v nikako olepšavo, je pač jasno! Prav tako kakor tudi niso v kras razne planke, ki obrobijo mesto na vseh koncih in krajih kjer bi jih že zdavnaj ne bilo treba, in vzbujajo pri tujcu utis, da imamo le še — »dobro vas«! ... In v sredini mesta, na prostornem Vodnikovem trgu, poleg ciganskih barak, pokritih s starimi cunjami in trhljivimi deskami. Ali bo občinski zastop odpravil to cigansko panoramo z živilskega trga?

Ljubljana je postala prestolno in vsenčislko mesto. Tujec ki prihaja v Ljubljano sicer marsikaj pohvali, opazi pa marsikaj kar izliva pri njem odkrito kritiko. Tujci so razvaljeni in bistrega pogleda! —

Najnovejša poročila.

KRALJ ALEKSANDER PRIDE V ZAGREBU.

— Beograd, 29. septembra. (Izvirno) V političnih krogih govore, da odpotuje Nj. Vel. kralj Aleksander v drugi polovici decembra v Zagreb. Banske palače adaptirajo kot kraljevi konak. Kralj ostane v Zagrebu delj časa.

STAVKA V JULIJSKI BENEČIJI KONČANA.

— d Trst, 28. nov. Po ukinjenju stavke se je delo v tržaški luki pričelo zopet v normalnem obsegu.

ZASEDBA ZAPADNE OGRSKE DOKONČANA.

— Dunaj, 29. nov. (Izvirno.) Po sedanjih poročilih je zasedba zapadne Ogrske od strani Avstrije popolnoma končana.

UKRAJINA PROTI BOLJSEVIKOM.

— d London, 27. nov. »Daily Mail« javlja iz Helsinkforsa: Po semkaj dospelih vesteh je Kijev obkoljen od treh strani in se bo moral v kratkem vdati. Armada 60.000 kmetov koraka proti Odesi.

POTEKNITEV POLJSKIH MARK IZ PROMETA.

— Varšava, 29. nov. (Izvirno) Poljska vlada je odredila potegnitev nekaterih bankovcev iz prometa. Bankovci po 1000 mark s sliko Kosziuszkovo z dne 17. maja 1919, dalje bankovci po 100 mark z dne 15. februarja 1919, bankovci po 500 mark z dne 15. januarja leta 1919 se popolnoma potegnajo iz prometa. Banke prevzamejo te bankovce do 1. decembra t. l. proti 1 in polodstotni proviziji.

FRANCIJA PROTI HARDINGOVU PREDLOGU GLEDENEMCIJE.

— d Pariz, 27. nov. Viviani je zastopniku »Associated Press« glede pobude predsednika Har-

Palsch in javnih naprav imamo precej. Kultura se nas rada prime, smisel imamo za napredek na vseh poljih, le tu in tam nam manjka smisla za iniciativno ... Ali bo treba iti kopirat v Zagreb ali Beograd, kar se od prestolnega in vsenčislkega mesta zahteva v tem oziru, v onem pogledu? Skoraj da! Ali o tem naj razmisli novi občinski zastop, saj so notri baje »agilni« in za pozitivno delo sposobni možje! ...

Zahteve modernega časa do Ljubljane kot prestolnega in vsenčislkega mesta so trde in neizprosne, toda za izpolnitev so dani pogoji, če jih bodo merodajni faktorji razumeli. To pa morajo imeti vedno pred očmi: Ljubljana ne sme več ostati staro provincijalno mesto, ne sme več biti — dolga vas!

STINNES O SVOJI AKCIJI.

— Berlin, 29. nov. (Izv.) Hugo Stinnes so je vrnil iz Londona. Včeraj je podal v odseku za zunanjo posle obširnejše poročilo o svoji akciji v Londonu. Kratko je očitaj glavne smernice svojega načrta o angleško-nemško finančni politiki v Rusiji. Stinnes je poudarjal, da je dobil v angleških finančnih krogih popolno razumevanje svojih načrtov.

NEMCIJA IN WASHINGTONSKA KONFERENCA.

— Berlin, 29. nov. (Izvirno.) Kakor javljajo iz Washingtona, je sedaj gotovo, da bodo sklepi in rezultati washingtonske konference izročeni tudi Nemčiji, da jih vzame na znanje in odobri.

PROTIFRANCOSKE DEMONSTRACIJE V ITALIJI.

— d Pariz, 28. nov. (Brezlično) Francoski poslanik v Rimu je pri italijanski vladi podal predstavko zaradi Francozom sovražnih demonstracij v raznih italijanskih mestih.

SPALAJKOVIČ — ZUNANJI MINISTAR.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Kandidatura dr. Spalajkoviča je napravila v političnih krogih neugoden utis. Dr. Spalajkovič je v Zvezi narodov imel incident z lord Cecilom in Balfourjem.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Danes je pričel demokratiški klub načelno debato o rekonstrukciji vlade.

enačenje civilnopravnih postopkov. Cas shoda: ob 17. uri, kralj: razpravna dvorana okrogneza sodišča št. 84, II. nadstropje.

— Društvo »Soča« priredi v nedeljo, dne 4. decembra, velik Miklavžev večer v Mestnem domu. Začetek prireditve ob pol 8. zvečer. Sodeluje godba dravske divizije in pevski zbor Zveze jugoslovenskih železničarjev. Nastop Miklavža s sijanim spremstvom ob 9. zvečer. — Za otroke nastopi Miklavž ob 3. popoldne. Darila se sprejemajo v nedeljo dopoldne v Mestnem domu. Otroci naj pridejo v spremstvu, tudi oni, ki bodo obdarjeni iz sredstev društva samega.

Poizvedbe.

— Našla se je v veliki dvorani Narodnega doma črna serpa. Gospa, ki je povpraševala za njo, naj se zgasi pri hišniku.

— Pes Doberman »Luh« z znakmo 237 se je zatekel. Prosi se, oddati ga proti nagradi, Pot v Rožno dolino 8.

— V ponedeljek se je pozabila v vrhnišnem vlaku ob 10. uri zjut, raj temnorjava ženska obleka, ter zelena jopica. Pošten najditelj naj jo blagovoljno oddati proti dobri nagradi, ker izgubiteljci je drag spomin ker je poročna obleka. Marija Camernik, Cesta dveh cesarjev 14, Ljubljana.

— Izgubila se je v Kino Ideal črna boa. Pošten najditelj se naproša, da jo odda proti nagradi v upr. Slov. Naroda ali na policiji.

Glavni urednik: Rasto Pustoslavšek. Odgovorni urednik: Ivan Podržaj.

Zelo prijetno pri ribanju hrbita rok nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože zob in ust deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči »Elsafluid«. Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojnica steklenice ali 1 specialna steklenica skupaj z zamotom in poštncino za 48 kron pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 238 Hrovaške

Borze.

— Beograd, 22. novembra. (Izv.) Valuta. Dolar 72.—, franc. franki 500.—, marke 29.—, leji 50.—, levi 45.—, avstr. krona 1.30. Devize: London 295.—, Pariz 505.—, Praga 77.50, Dunaj 1.—, Berlin 25.75, Milan 297.—, Pešta 9.—

— Zagreb, 29. novembra. (Izv.) Predborza. Devize: Curih —, 56.50, Pariz —, 20.50, London —, 1185.—, Berlin 104.50, 105.50, Dunaj —, 3.80, Praga 308.—, 311.—, Italija 11.50, 11.85, New York —, 293.—, Budapešta 35.—, 38.—

— Curih, 28. novembra. Zagreb 1.75, Dunaj 0.165, Praga 5.60, Milan 21.451, Pariz 36.751, London 21.07, New York 5.28.

— Trst, 28. novembra. Zagreb 8.45, Pariz 171.—, London 97.75, New York 24.40, Curih 468.—

— Praga, 28. novembra. Zagreb 31.75, Dunaj 1.275, Curih 17.90, Milan 3.813, Pariz 6.55, London 378.75, New York 95.—

— Pariz, 28. novembra. Milan 52.50, London 57.10, New York 14.28, Curih 271.50.

— Dunaj, 28. novembra. Pariz 499.75, Curih 13.59.75, London 28.975.—, Zagreb 2.475.—, Praga 7.950.—, Milan 292.75, New York 7.180.—

— Budapešta, 28. novembra. Zagreb 290.—, Praga 905.—, London 3.200.—, New York 820.—, Curih 162.—

— Berlin, 28. novembra. Zagreb 92.—, Praga 288.—, Curih 52.10.

— Dunaj, 28. novembra. Tečaj dunajske cefkne borze. Julisid 19.000.—, Credit 15.200.—, Živno 34.990.—, Alpine 81.000.—, Kranjska ind. družba 45.000.—, Škoda 45.000.—, Trboveljska 31.000.—

Društvene vesti.

— Kolo jugoslovenskih sester v Kranju priredi v proslavo praznika ujedinenja dne 1. decembra ob pol 21. zvečer v prostorih Čitalnice družabni večer s čajanko. K številni udeležbi vabi odbor.

— Podružnica »Pravniškega društva« v Mariboru prične dne 2. decembra t. l. zopet s svojim delovanjem. Navedenega dne predava podružnični predsednik gospod dvorni svetnik Levec. Predmet predavanja je: »Omelen ali poln priziv? Razmotrivanje vprašanja tudi z ozirom na iz-

Stanovanje

odda gospodu boljša družina. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8530

Poštena gospodinja

lää mesta pri kakšni gospodi ali gospe. Ponudbe pod „fina kuharica 8528“ na upravo Slov. Naroda. 8528

Proda se popolnoma nov moderny

damski plašč.

Cena nizka. Izve se v upravnistvo Slovenskega Naroda. 8540

Krojač

ki je zaposlen pri trdnici. lää stanovanje, najraje pri kakšni šivlji, ki bi imela lahko lep zaslužek. Ponudbe pod „Krojač 8535“ na upravo Slov. Naroda. 8535

Gospodična

lää mesta za pomoč gospodinj. Je spretna v šivanju in vseh gospodinj. skih delih. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 8507

Hišo

kupim v Ljubljani. Ponudbe z navedbo cene in ulice pod „ceno“ 8479 na upravo tega lista do 4. dec. 8479

Na prodaj

fotografični, dobro ohranjen aparat z objektivom in stativom, 3 dvojne kasetne, 1 kopirnik. Cena se izve pri lastniku Jožef Lapuh, Dečnoselo št. 8, p. Artiče-Brežice. 8555

Pisarniško moč začetnico

sprejme Saver & Komp., Ljubljana. Predpogoji: prvotno šolsko izpričevalo, katerega prepla je priložiti ponudbi. 8551

Gospodična

srednje starosti, izobražena, lää mesto ali kot opora gospodinj ali k otrokom brez matere ali pa kot gospodinja k samostojnemu gospodu. Ponudbe pod „opora 8553 na upravo Slov. Naroda. 8553

Kupi se

mlad, hud pes za na verigo. Ivan Kuralt, Domžale. 8545

Iščem mlin

v našem ali na splošno. Ponudbe pod „Mlinar 8463“ na upravo Slov. Naroda. 8463

Sprejmejo se

gospodje in gospodična na dobro domačo hrano. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 8463

Stanovanje išče

gospodična. Da tudi svojo posteljo. Ponudbe pod „D-a 8485“ na upravo Slov. Naroda. 8485

Meblirano sobo

s posebnim vhom lää soliden gospod za takoj. Najemna postaranka stvar. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8485

Mesečno sobo

išč za takoj samostojen, miren zaseben neženjen uradnik. Ponudbe pod „Ni- oženjen 8437“ na upravo Slov. Naroda. 8437

Gospod išče elegantno meblovano sobo.

Plača tudi 1.000 K. Ponudbe pod V. V. hotel UNION soba št. 47, Ljubljana. 8518

Začetnica

absolventinja trgovskega tečaja, lää mesta pisarniške moči. Ore tudi na deželo. Ako mogoče stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe pod „Začetek 8474“ na upravnistvo Slovenskega Naroda. 8474

Gospodična

iz dobre hiše, v službi kot uradnica v Ljubljani, išče sobo s hrano pri boljši rodbini v Ljubljani. Kuravo si preskrbi sama. Ponudbe je poslati na Trboveljsko premožopkopno družbo, reprezentanca v Ljubljani, Kačijeva ulica št. 13. 8473

Vsakovrstni čevlji

za mrliče se dobijo pri pogrebnem zavodu v Škofji Loki. Cene nizke. 8536

Sobo s hrano

ali brez nje lää akademski višjeje semestra. V sredini mesta ali na periferiji. (Eventuel. daje inštrukcije do III. srednješol. razr.). Ponudbe pod „Pile-zof 8522“ na upravnistvo Slovenskega Naroda. 8522

Izvežbano

strojepisko

veščo popolnoma tudi slovenske in nemške stenografije, sprejmejo takoj dr. Josip Furlan in dr. Vladimir Krec, odvetnika v Ljubljani, Sodna ulica 1. 8531

Sestre

dobijo stalno nametjenje v Sanatoriju v Zagrebu A. ulica 18. iz popolnopravne i plaču. Prednost imadu sestre vješte instrumentiranja. Ponude na Sanatorij v Zagrebu A. ul. 18. 8534

„Diamalt“

Pozor, pekarji! „DIAMALT“ tvornice Hauser & Sobotka, Dunaj - Stadlau v predvojni kakovosti se dobi zopet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo Edvard Dužanec, Zagreb, Skladnišče Strassmayerova ul. 10. 8101

Konjske odeje

in fine volnene odeje v največji izbiri po tovarniških cenah pri M. Bauer, Zagreb

liha 30. Tekstilno blago na debelo. Odeje za zorce pošiljam brzovozno na ogled. 6616

Samo za preprodajalce.

Moko

Poselimo ima v zalogi trdnica Kmet & Ko. Gospodarska cesta 8. Zahvalite se ponudbi. 8-20

Mesečna soba

na solidnega gospoda na lää, če mogoče v sredini mesta. Ponudbe pod „Mesečna soba“ 8541 na upravnistvo Slov. Naroda. 8511

Učenka

15 let stara se sprejme v trgovino z mešanimi blagom. Hrana stanovanje in drugo v h. h. Janke Šumrada, Stari trg pri Naklu. 8513

Kupim za rabljen, dobro ohranjen

klavir.

Ponudbe na Pošto laže M. 1, R. ka pri Krškem. 849

Sprejem

vankovska pisarniška in raznosilna dela pod ugodnimi pogoji na dom, ozir. prevzemem za popoldne posej v trgovski ali tehnični pisarni. Ponudbe pod „Agilnost 8529“ na upravo Slov. Naroda. 8529

Kupim

rabljeno, a dobro ohranjeno m lasek opramo. Ponudbe z naznanilom cene na: Radiolaj Vyšehrad, L. p. Savski Marof, Hrvatska. 8548

Miklavževa darila

priporoča M. Tičar, Ljubljana.

Tri popolnoma izurjene samostojne

žagarje

za polnojemenske sprejme takoj tezna družba Mirja, Ljubljana, Kvila Petra trg 8. 8491

Trgovski zastopnik

z dobrih referencami politenjak, brezhibne preteklosti, brez kapitala, ampak po vseh Jugoslaviji zelo dobro vrojen, lää družabnika-kapitalista zaradi povečanja svoje komercialne trgovine. Resne donudbe pod „Poštenjak 8547“ na upravo Slov. Naroda. 8547

Za popravo

in moderniziranje

velournih in klobukov iz klobučevine prosim kranjske tvornice, katere bi bile voljne na to reflektirati, da bi se oglašile. Isak Somo, Zagreb, Jurišičeva ulica 3. 8534

Radi opustitve

trgovine

se proda 65.000 kom. karbidnih gorilcev, 200%, pod današnjimi cenami. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 8514

Smrekovo lubje

v vsaki množini kupuje tovarna kož

Oskar Fröhlich

Karlovac.

Modna trgovina v Ljubljani sprejme takoj spretno prodajalko

veščo modne stroke. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 8533

Tovorni avto

3 tonski v dobrem stanju trdnice Graf & Stift naprodaj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8515

2 mlajša uradnika

izvežbana v knjigovodstvu in dopisovanju, se sprejmeta takoj v velebanki v Ljubljani. — Prošnje je vpslati pod „IZVEŽBANA 8539“ na upravnistvo Slovenskega Naroda.

: Carinsko posredniški bureau :

Uvoz GROM Izvoz

Podružnica: Rakel. Podružnica: Jesenlec.

Centrala: Ljubljana, Kolodvorska ulica 41

se priporoča p. n. trgovcem in ostalemu občinstvu za njihovo na-

stojnost ter jamči za točno, brzo in solidno odpravo.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po pošlah Vas to vnosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrižajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še postal, ker bo mišlil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo časa, predno se odloči poslati zopet kakš d m.

Konečno se obračamo še na one rojake in rokinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da pripravijo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Razpis natečaja

za dobavo brzovajnih in telefonskih potrebščin.

Poš no in brzovajno ravnateljstvo v Ljubljani razpisuje natečaj za dobavo brzovajnih in telefonskih potrebščin, ki se bodo potrebovale še to leto za vzdrževanje brzovajnih in telefonskih prog in ureditev notranje naprave brzovajnih in telefonskih uradov in telefonskih naročniških postaj in sicer:

Vežalna žica 2 mm debela	1.500 kg
Povijalna žica za ogelje 1.7 mm debela	300 .
Stenska žica (vrvca) 2 x 1 mm, 0.5 — 0.75 mm	6.000 m
Hooperjeva žica 1.38 mm debela	5.500 .
Finrež	200 kg
Črna oljnata barva	500 .
Siva	700 .
Minium	400 .
Porcelanasti valčki (krožci)	10.000 kom
Vijaki za les 4 cm z okroglo glavo	2.000 .
Dvojna žica za ranžiranje 0.7 mm debela	4.000 m
Železni čepi z vijakom	10.000 kom.
Steklene posode za vrečne salmijakove	
člene po vzorcu	500 .
Notranje čaše za Meidingerjeve člene	500 .
Steklene cevke	2.000 .
Čopičev za za prah	100 .
Olje za aparate (urarsko)	30 kg
Bergmanove cevi, 13 mm	500 m
Akumulatorji	150 .
Kovani žebliji 200 in 250 mm	6.000 kom.
Kolena za Bergmannove cevi	100 .

Ponudbe naj se pošljejo čimprej naravnost na „tehnični oddelček pošt. in brzovajnega ravnanja“ v Ljubljani. Kdor želi o tej stvari kaj natančnega izvedeti, naj povpraša v brzovajnem skladišču, v Virantovi hiši, Sv. Jakoba trg 2.

Ljubljana, dne 28. novembra 1921.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Podružnice:

Split, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Ptuj, Brežice.

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Telef. šte. 261 in 413.

Brzovajni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica K 50,000.000.

Rezervni zakladi

K 45,000.000